

szkoleniach, w pracy zawodowej czy w trakcie wolontariatu. Nowe przepisy przewidują też wzmocnienie praw studentów i doktorantów dzięki jasnym przepisom o umowach czy informacjach o opłatach publikowanych na stronach uczelni. Ponadto, zgodnie z propozycjami MNiSW, nowelizacja wprowadza silniejsze rozróżnienie uczelni akademickich i zawodowych - jednostki, które nie posiadają uprawnień do nadawania stopni naukowych, będą mogły prowadzić wyłącznie studia o profilu praktycznym. Ponadto nowelizacja wprowadza rozwiązania zachęcające naukowców do komercjalizacji wyników prac naukowych. Dane o systemie nauki, informacje o osiągnięciach naukowych jednostek, innowacjach, wdrożeniach mają być gromadzone w systemie POLON, do którego zostanie zapewniony otwarty i powszechny dostęp.¹

2.1.3. Szkolnictwo wyższe w Polsce

Na przestrzeni lat szkolnictwo wyższe w Polsce przeszło znaczącą transformację. W czasach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wykształcenie wyższe było uważane jako dobro rzadkie, dostępne tylko dla wybranych osób. Sytuacja zmieniła się diametralnie po transformacji ustrojowej. Okazało się, że przedsiębiorstwa prywatne potrzebują osób posiadających wysokie kwalifikacje, a te były zapewniane przez szkoły wyższe.

Na przestrzeni kolejnych lat nastąpił drastyczny wzrost liczby uczelni oraz studentów. W roku 1990 w Polsce było prawie 404 tys. studentów, pięć lat później liczba ta zwiększyła się prawie dwukrotnie osiągając wartość 1,58 mln w roku 2000. Największa w historii liczba studentów w naszym kraju przypadła na rok akademicki 2005/2006, w którym osiągnęła wartość 1,95 mln. Poniższa tabela wskazuje jak znacząco wzrósł na przestrzeni lat współczynnik skolaryzacji netto² w Polsce.

Tabela XX Współczynnik skolaryzacji netto w Polsce dla grupy wiekowej 19-24 lat

Rok	1990	1995	2000	2005	2011	Zmiana 1990-2011
Współczynnik skolaryzacji netto w szkolnictwie wyższym	9,8	17,2	30,6	38,0	40,6	+29,2%

Źródło: Szkolnictwo Wyższe w Polsce, MNiSW 2013

Tak wysoka wartość współczynnika skolaryzacji wynika w dużym stopniu z dużej liczby nowopowstałych uczelni niepublicznych oraz studiów płaconych realizowanych na uczelniach publicznych. Ponadto, na wzrost współczynnika do 2005 roku składała się także zmiana struktury demograficznej ludności - wzrastająca liczebność grupy młodzieży w wieku studenckim w populacji.³

Na tle globalnym, Polska znajduje się powyżej średniej krajów EU21 - raport OECD prezentujący wartość współczynnika skolaryzacji netto dla szkolnictwa wyższego w grupie wiekowej 20-29 lat, wskazuje na wartość dla Polski w 2011 roku rzędu 30%, przy średniej EU21 równej 29%. Kraje takie jak Finlandia (42%), Dania (41%), Grecja (40%) i Islandia (39%) posiadają względnie największą liczbę studentów w analizowanym przedziale wiekowym.

Procentowy udział osób z wykształceniem wyższym w stosunku do liczby ludności ogółem w wieku 15-64 lat został zaprezentowany na poniższym wykresie. W województwie kujawsko-pomorskim udział ten wzrósł o ponad 5% na przestrzeni 5 lat i był on niższy niż średnia dla Polski. Biorąc pod uwagę wykształcenie w poszczególnych regionach, kujawsko-pomorskie zajmowało 3 miejsce od końca w rankingu województw pod względem odsetka osób posiadających wyższe wykształcenie.

¹ www.mnisw.gov.pl

² Współczynnik skolaryzacji netto to stosunek (wyrażony procentowo) liczby osób uczących się w nominalnym wieku kształcenia na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia (w przypadku szkolnictwa wyższego nominalny wiek kształcenia to 19-24 lata).

³ Szkolnictwo Wyższe w Polsce, MNiSW 2013